

Belügyminisztérium
Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság
részére

Tárgy: Észrevételek a Gyermekek jogainak garanciáit biztosító nemzeti cselekvési tervhez kapcsolódóan

Tisztelt Helyettes Államtitkárság,

A Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány célja a Magyarországon élő gyermekek jogainak érvényesítése és támogatása 2016 óta. Az Alapítvány jogsegély szolgáltatásának gyakorlati tapasztalatai, illetve a több ezer terepen dolgozó szakembernek tartott képzéseink alapján az alábbi probléma felvetéseket és javaslatokat tartjuk megfontolásra és megvitatásra érdemesnek a Gyermekek jogainak garanciáit biztosító nemzeti cselekvési tervvel (Cselekvési Terv) kapcsolatban.

1. A Cselekvési Tervvel kapcsolatos általános észrevételek

1.1 Üdvözljük, hogy elkészült ez a dokumentum, bár az eredeti [2022. március 15-i határidőhöz](#) képest egy éves csúszással. [Eddig 19](#) EU tagország készítette el a saját cselekvési tervét, ami jó lehetőséget ad az összehasonlításra. Ennek kapcsán különösen szembeötlő, hogy a Cselekvési Terv - bár a szakpolitikai keretknél utal a Gyermekjogi Egyezményre -, nem gyermekjogi megközelítést alkalmaz. Feltételezzük, hogy ennek eredménye az is, hogy a legutóbbi (2020), Magyarországra vonatkozó Záró Észrevételek vonatkozó részeit teljes egészében figyelmen kívül hagyja a Cselekvési Terv. Ez azért is sajnálatos, mert az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának észrevételei több pontban is kapcsolatba hozhatóak a Cselekvési Tervben foglaltakkal, és segítenék Magyarországot a következő jelentéstételi időszakban.

1.2 Nagy reményekkel vártuk a Cselekvési Tervet, hiszen alapvető gyermekjogi dokumentuma lesz jogrendszerünknek, és a benne foglaltak végrehajtásában a civil szervezetek is feladatokhoz jutnak. A dokumentum azonban tartalmában és stílusában inkább beszámolóra emlékeztet, és nem cselekvési tervre. Egyértelmű és számonkérhető célok, és a hozzájuk szükséges eszközök és lépések pontos, stratégiai jellegű végiggondolása helyett a múltbeli eredmények bemutatása kap nagyobb hangsúlyt. Ilyen módon azonban kérdésesnek tartjuk a Cselekvési Tervben foglaltak végrehajtását és végrehajthatóságát.

2. A támogató szakmapolitikai kerettel kapcsolatos észrevételek

Üdvözljük azokat a stratégiákat, programokat, amelyeket felsorol a Cselekvési Terv, azonban szeretnénk felhívni a figyelmet az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának legutóbbi, 2020-ban kiadott [Záró Észrevételeiben](#) foglaltakra is, hogy mely területeken van szükség még stratégiaalkotásra annak érdekében, hogy a gyermekjogok érvényesülni tudjanak.

2.1 A Cselekvési Terv hivatkozik arra, hogy a gyermekek jogainak hatékony képviselésére létrehozták a gyermekjogi képviselők intézményét. Ez üdvözlendő, azonban összesen 22 gyermekjogi képviselő látja el azokat a fontos és pótolhatatlan feladatokat, melyet a jogszabály előír számukra. Ilyen alacsony számú képviselő álláspontunk szerint nem tudja hatékonyan ellátni a gyermekek jogainak hatékony képviselését. Különös tekintettel arra a tényre, hogy míg 2000-ben 18 103 kiskorú volt szakellátásban és 8,7 volt az ezer azonos korúra jutó arányuk; 2022-ben 21 175 kiskorú élt szakellátásban és 12,4 volt az ezer azonos korúra jutó arányuk. Az állami gondoskodásban (vagy a Cselekvési Tervben használt terminológiával, alternatív gondoskodásban) élő gyerekek növekvő száma és aránya mindenképpen indokolná ennek a jogintézménynek az újragondolását a jövőre nézve.

2.2 A Cselekvési Terv a hatályos jogszabályokra hivatkozással igyekszik meghatározni, hogy ki a gyerek, miközben azzal a problémával nem foglalkozik, hogy az egyes jogszabályok milyen eltérő belátási és beszámítási képességet tulajdonítanak a különböző életkorú gyerekeknek. Ennek eklatáns példája, hogy a polgári jogi szabályok alapján cselekvőképtelen 12 éves, a Btk. szabályok alapján beleegyezéses szexuális kapcsolatot létesíthet. A 16 éves, házasságot köthet, miközben lottószelvényt nem vásárolhat és nem mehet be felnőtt kísérel nélkül az állatkertbe. Mire alapozható az a belátási és beszámítási képességbeli különbség, ami alapján azt feltételezzük, hogy egy 12 éves gyerek el tudja dönteni, hogy kivel létesít szexuális kapcsolatot, miközben minden polgári jogi szempontból teljesen cselekvőképtelennek számít.

Különösen aggályosnak érezzük, hogy a gyermekházasság intézményét a Cselekvési Terv sem célozza felszámolni, miközben a statisztikák alapján évente több mint 300 gyereket érint, sok esetben olyanokat, akiknél az emberkereskedelem álcázására, a kizsákmányolás más formáinak elleplezésére, vagy szexuális erőszak legalizálására használják. Mind az EU, mind a Záró Észrevételek etekintetben egyértelműen fogalmaz, és felszólítja Magyarországot ennek a jogintézménynek a megszüntetésére. Álláspontunk szerint a 0-18 éves korosztály beszámítási és belátási képességeivel, részjogosítványokkal és jogalanyiságával kapcsolatban inkoherens magyar szabályozási környezet újragondolása szükséges. Ez fontos előrelépés lenne a 0-18 éves gyermek korosztály egységes védelme felé.

2.3 A gyermekrészvétel (participáció) kapcsán a Cselekvési Terv számos nyitott kérdést hagy: Milyen garanciák vannak a gyerekek érdemi, minőségi és inkluzív részvételének előmozdítására? Hogyan gondoskodik arról, hogy minden gyerek élhessen a véleménynyilvánításhoz való jogával az őket érintő döntésekben? - különös tekintettel az inkluzivitásra, és arra, hogy a cselekvési tervben érintett gyerekek bevonására különleges lépésekre van szükség.

A részvétel kapcsán fontos kérdés, hogy a név szerint említett gyakorlatok nem általános érvényűek. Így például az Országos Diáktanács munkája csak a köznevelési kérdésekre terjed ki. A Cselekvési Tervben megválaszolatlan marad az a kérdés, hogy Magyarország milyen eszközöket dolgoz ki annak támogatására, hogy a gyerekek szakpolitikai kérdésekben is elmondhassák véleményüket. További nyitott kérdés, hogy milyen lépéseket tervez Magyarország a gyerekek részvételének előmozdítására a családban, közösségekben, és a Cselekvési Terv 2.2 pontjában megjelölt diák érdekképviselési fórumokon?

2.4 A Cselekvési Terv rögzíti az 1991. évi LXIV. törvény rendelkezéseit, amely egyértelműen deklarálja, hogy minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy a saját családjában nőjön fel, és abban az esetben, ha a gyermek nem nevelkedhet saját családjában, akkor is biztosítani kell számára, hogy lehetőleg családi környezetben nőjön fel és korábbi családi kapcsolatait megtarthassa. A KSH adatai szerint 2021-ben 21 041 gyerek nevelkedett gyermekvédelmi szakellátásban, akik közül 14 866-an nevelőszülőnél éltek. 2021-ben azonban 923 csecsemő élt gyermekotthonban vagy nevelőszülőnél. A [Gyermekjogi Jelentéseinkben](#) többször felhívtuk a figyelmet arra a törvényi kötelezettségre, miszerint 2016. december 31-ig minden családjából kiemelt 12 éven aluli gyereket nevelőszülőnél kellett volna elhelyezni, 2021 év végéig sem tudott Magyarország eleget tenni: még a 3 éves kor alatti, szakellátásban élő 2 420 gyerek közül is 306-an gyermekotthonban éltek.

3. Egyes jogintézményekkel kapcsolatos észrevételek

3.1 A Cselekvési Terv kiemeli, hogy a gyerek érdeke az elsődleges a szülői felügyelettel összefüggő kérdésekben is. A dokumentum kiemeli azokat a jogi garanciákat, mely a gyerek véleménynyilvánításáról, az őt érintő döntésekbe való bevonásáról szól. Arról azonban nem rendelkezik a dokumentum, hogy ezeknek a jogi garanciáknak a maradéktalan érvényesüléséhez a döntéshozó szakemberek képzése, továbbképzése és szupervíziója is szükséges.

3.2 Üdvözöljük, hogy a jogszabályokat érdemben változtatták annak érdekében, hogy a tartásdíj megelőlegezhető legyen, és minden gyerek időben hozzájusson a támogatásokhoz. Azonban szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a bíróság a tartásdíjat

határozott összegben állapítja meg. A jogsegély szolgáltatásunk tapasztalata alapján nagy kihívás elé állítja a szülőket az, hogy ha a bíróság nem rendelkezik az infláció követéséről a tartásdíj tekintetében. Érdemes lehet felhívni a figyelmet arra, hogy a bíróságoknak van lehetősége arról rendelkezni, hogy a tartásdíj évente, a következő év január 1. napjától a KSH által közzétett éves fogyasztói árindex növekedésének mértékével automatikusan módosuljon.

3.3 Üdvözöljük, hogy a Cselekvési Terv deklarálja az online biztonság fontosságát és a tudatos internethasználatot. Üdvözöljük, hogy korosztályok szerint jelennek meg programok, melyek a gyerekek edukációját célozzák. Fontos azonban kiemelni a gyerekeket körülvevő felnőttek szerepét, akik mintaként szolgálnak a digitális eszköz használatában is. Ezért azoknak a gyermekvédelemben dolgozó szakembereknek is kiemelten fontos a képzése, akik a gyerekek és a családok mellett vannak, és szintén fejlesztésre szorul a digitális tudatosságuk.

3.4 Az elmúlt években nőtt a bölcsődei férőhelyek száma, így a túlszűfolttság, vagy a felvétel elutasítása is ritkább, de a bölcsődék területi eloszlása és az ingyenes étkeztetés biztosítása területileg egyenlőtlen. Az SNI gyerekek bölcsődei ellátása sem valósul meg az ország teljes területén egyenlő arányban. A bölcsőde akkor tudja ellátni a hozzá érkező SNI gyerekeket (0-6 éves kor között), ha megfelelő személyi és tárgyi feltételek állnak rendelkezésre az intézményben.

4. Az egyes gyermek csoportokkal kapcsolatos észrevételek

4.1 A Cselekvési Terv úgy fogalmaz, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséhez-oktatásához a jogszabályban meghatározott esetekben a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, konduktor foglalkoztatása szükséges, azonban nem tesz említést arról, hogy az [SNI gyerekek ellátása](#) és integrálása milyen óriási terhet tesz az érintett intézményre - miként azt az ÁJBH is megállapítja. A valódi integrációhoz az előírtnál jóval nagyobb órában és arányban kellene megvalósulnia a fejlesztésnek, miközben jelentős hiány van a megfelelő szakemberekből. Az állam a jelenlegi rendszerben nem támogatja az SNI gyerekeket ellátni képes alapítványi, civil fejlesztő központokat arra hivatkozva, hogy ez állami feladat. Az állami ellátóhelyek azonban nem rendelkeznek elég erőforrással, szakemberrel a feladat ellátására, így sok esetben nem veszik fel, vagy nem látják el a gyerekek igényének megfelelő mértékben ezeket a gyerekeket. Álláspontunk szerint ezt a helyzetet rendezni szükséges a Cselekvési Tervben.

4.2 A Cselekvési Terv kiemeli, hogy a szülő és a pedagógus munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását a pedagógiai szakszolgálatok segítik. A Pedagógiai Szakszolgálatok feladatellátása azonban 2013 óta megnövekedett. A megnövekedett feladatokon túl a más ellátórendszerek (pszichiátriák, iskolapszichológusok, gyermekvédelem) által a túlterheltség okán nem kezelt gyerekek is sokszor hozzájuk kerülnek ellátásra. A Pedagógiai szakszolgálatok kapacitása véges, a munkaerő fluktuációja, és a magánszférába való átpártolás mértéke jelentős, amit a betöltetlen álláshelyek magas száma is jelez. Ennek a kihívásnak és helyzetnek a megjelenítése, és a megoldás érdekében tett lépések rögzítése álláspontunk szerint a Cselekvési Terv integráns része kell, hogy legyen.

4.3 A BTMN tanulók számára szervezett fejlesztő pedagógiai ellátás keretében a tanuló tantárgyi felzárkóztatását a nevelő-oktató munka szakaszának, illetve a tantárgynak megfelelő szakképzettségű pedagógus, készségfejlesztését pedig fejlesztő pedagógus végzi. - fogalmaz a Cselekvési Terv, miközben a [kutatási eredmények](#) szerint a tanulók felzárkóztatására, fejlesztésére nincs meg a megfelelő számú és megfelelően szakképzett fejlesztőpedagógus, és sok esetben a tantárgyat oktató pedagógus nem veszi figyelembe a tanuló számára előírt kedvezményeket, így nem is biztosítja azokat.

4.4 A Cselekvési Terv fontos megállapítása, hogy kitér a mentális egészségnevelés fontosságára, a segítő szakmákon kívül a köznevelésben résztvevők prevencióban való kiemelt szerepére. Ahogy a Cselekvési Terv fogalmaz, a fiatalkori öngyilkosság megelőzésére a legjobb lehetőség a mentális egészséggel kapcsolatos általános egészségműveltség és a konkrét gyakorlati készségek oktatása minél szélesebb körben, lehetőség szerint a köznevelés, a segítő szakmák, valamint az informális segítő kapcsolati hálók bevonásával. Ezen túlmenően, álláspontunk szerint, szükséges még kiemelni az iskolapszichológus hálózatot, amely kulcsszerepet játszhat a prevencióban és a felismerésben. Továbbá a mentális egészség fontosságára való nevelést az iskolai tananyagba beépíteni és az iskolai gyakorlatba bevinni.

Ennek kapcsán a Cselekvési Tervben szükséges lenne azoknak az ellátotti paramétereknek a lépésről-lépésre történő csökkentése, amelyek jelenleg a gyerekek mentális egészségére való megfelelő odafigyelést akadályozzák. (Emlékeztetőül, az iskolapszichológusok 600 gyermek, szociális segítők 800 gyermek, védőnők 200 gyermek feletti ellátotti körrel jogosultak dolgozni). Míg a Cselekvési Terv kiemeli, hogy a köznevelésben működő pszichológusok száma 2010-2021. között megduplázódott: 998-főről 1908 főre. Azt elmulasztja rögzíteni, hogy pontosabb adatokra lenne szükség külön az iskolában, óvodában dolgozó, illetve a pedagógiai szakszolgálatokban dolgozó pszichológusok számáról, hiszen ezek száma és területi eloszlása is nagy szórást mutat. A jelenlegi adatok szerint legalább 6500 diák nem fér hozzá az iskolapszichológusi ellátáshoz, és ahol van ellátás, ott is túlterhelt, az esetek csak kis százalékát tudja ellátni.

5. Az alternatív (elsősorban intézményi) gondozásban részesülő gyermekek

5.1 Üdvözljük, hogy a Cselekvési Terv kiemelten foglalkozik a családban történő nevelkedés segítésével, a családból történő kiemelés megelőzésével. A gyermekvédelmi intézkedések elsődleges célja az, hogy meg lehessen előzni a gyerekek családból történő kiemelését, illetve, hogy - ha a gyerekek legfőbb érdeke azt kívánja - segítse a családjukon kívül nevelkedő gyerekek visszakerülését a vér szerinti családjukhoz. Ennek érdekében elengedhetetlenek tartjuk azokat az infrastrukturális és legfőképpen humánerőforrás fejlesztéseket, amelyek ezt a cél szolgálják. Különösképpen fontosnak gondoljuk a gyermekvédelmi alap- és szakellátás közötti együttműködés erősítését - erre megoldást jelenthet pl. az esetmenedzserek számának növelése.

5.2 Tapasztalataink szerint a szakellátást nyújtó intézmények - elsősorban a szakemberek túlterheltségéből fakadóan - alacsony hatékonysággal tudják segíteni a gyerekek hazagondozását. Javasoljuk azokat a humánerőforrás fejlesztéseket, amelyek ezt a folyamatot, tehát a szakellátás intézményei és az ellátottak származási családjá közötti kapcsolatot és együttműködést segíthetik. Így például:

- családterápiás szemléletben dolgozó pszichológusok alkalmazását,
- dedikáltan a családgondozással, vérszerinti családdal való kapcsolattartás segítésével foglalkozó munkakör bevezetését.

5.3 A Cselekvési Terv szerint a gyermekvédelemben nevelkedő gyermekek mintegy 1%-a olyan súlyos pszichiátriai kórképpel rendelkezik, amelynek kezelése kihívást jelent az átlagos feltételekkel rendelkező ellátórendszer számára, ezért elsősorban a megfelelő biztonsági feltételekkel rendelkező és adekvát terápiát nyújtani képes központi speciális gyermekotthonokban látható el szükségleteik kielégítése, állapotromlásuk megelőzése vagy mérséklése, mely intézmények fejlesztése, szolgáltatási körének bővítése jelentős feladat.

Üdvözljük, hogy a Gyermekgarancia foglalkozik a súlyos pszichiátriai kórképpel rendelkező, speciális szükségletű gyerekek védelmével. A szakellátásban ezen a területen kiemelkedően érvényesülnek a területen egyébként is érzékelhető, rendszer szintű problémák: 2020-ban a gyermekotthonokban és lakásotthonokban engedélyezett álláshelyek [több mint 10 százaléka](#) (394) volt betöltetlen; a speciális ellátást nyújtó intézmények vonatkozásában ez az arány még magasabb: a 644 álláshely közül 164, vagyis minden 4. státusz maradt betöltetlenül. A szakemberhiány problémáját tovább árnyalja, hogy az ország területén dolgozó 5 706 nevelőszülő közül mindössze 14-en nyújthatnak ellátást speciális szükségletű gyermekek számára. Fontos célkitűzése a dokumentumnak a speciális szükségletű gyermekek ellátásának fejlesztése, kapacitásbővítése, a megfelelően felkészült szakemberek biztosítása - ugyanakkor a nehézségek kezeléséhez elengedhetetlenek gondoljuk a

gyermekvédelmi szakellátáson túli fejlesztéseket, különös tekintettel a gyermekpszichiátriai és gyermekaddiktológiai ellátás terén.

5.4 Üdvözöljük a Gyermekgarancia célkitűzését, mely szerint támogatni kell, hogy a családjukból kiemelt gyerekek családias környezetben, lehetőleg nevelőszülőknél kerüljenek elhelyezésre. A gyermekvédelem területén, különösen a nevelőszülői hálózatok esetében évek óta tapasztalható [az egyházak növekvő szerepvállalása](#): A KSH adatai szerint 2010-ben a nevelőszülőknél elhelyezett gyerekek 7 százaléka került egyházi fenntartásban lévő hálózathoz, 2019-ben kb. 50%. Míg 2006-ban az 1 százalékot sem érte el az egyházi fenntartású gyermekvédelmi intézmények aránya, addig tíz évvel ezelőtt már megközelítette a 20 százalékot, tavaly pedig elérte a 60 százalékot. Az egyházi fenntartók közül külön kiemelendő a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató, amely 2020 júliusáig 3 megyében, 2021 januárja óta pedig 13 megyében van jelen, és több mint 7 000, családjából kiemelt gyerek és fiatal felnőtt számára nyújt ellátást.

Véleményünk szerint a terület "diverzifikációjának", vagyis annak támogatása, hogy sokféle, különböző hátterű szolgáltató nyújtson ellátást, inkább pozitív irányban hatna a minőségre, jó gyakorlatok kialakulására.

6. A gyermekszegénység problémájával kapcsolatos észrevételek

6.1 A Cselekvési Terv a szegénység kapcsán tárgyalja az átmeneti otthonok intézményét, helyesen rögzítve azt, hogy kizárólag anyagi okokból fennálló veszélyeztetettség miatt a gyereket a szülőktől, családtól nem szabad elválasztani. Az átmeneti otthonok vonatkozásában viszont szükséges rögzíteni, hogy férőhelyeinek száma az igényekkel szemben igen alacsony. Különös tekintettel arra, hogy a szakemberek visszajelzései alapján az átmeneti otthonokban valójában nem időszakos vagy átmeneti, hanem tartós problémákkal küzdő családok igényelnek ellátást.

6.2 Ugyanitt a célcsoport meghatározásánál a [kilakoltatással](#) sújtott családok gyermekeinek feltüntetése is szükséges lenne, ugyanis vonatkozásukban a fent említett elv rendszeresen nem érvényesül. Miként a 2021. évi Gyermekjogi Jelentés megállapítja: *"A lakásukat elvesztő családok nem élveznek semmilyen védelmet, ami a gyerekes családok esetében a gyerek családtól való elszakításával jár, pedig ez ellentétes a Gyvt. rendelkezéseivel. Ennek ellenére nem létezik olyan szabályozás, amely a gyerekes családokat segíti kilakoltatás esetén, az alternatívát jelentő családok átmeneti otthonaiban pedig nincs elegendő férőhely."*

7. Adatfelvétellel és az adat alapú monitoringgal kapcsolatos észrevételek

Az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága által Magyarország számára 2020-ban kiadott [hatodik időszakos jelentésére](#) vonatkozó záró észrevételek c. (CRC/C/HUN/CO/6) dokumentumban

foglalt, adatgyűjtésekre vonatkozó előírások semmilyen módon nem jelennek meg a Cselekvési Tervben. Ezzel kapcsolatban fontosnak tartjuk kiemelni, hogy

7.1. A gyermekekre vonatkozó statisztikai adatok jelenleg számos adatgazdánál (pl. különböző minisztériumok, hatóságok, stb.) állnak rendelkezésre. Az adatgazdák rendszere több esetben átláthatatlan, és az elmúlt évek során az is többször előfordult, hogy egyes adatgyűjtések az év folyamán más szervezethez kerültek, így az adathoz való hozzáférés ideje jelentősen megnövekedett. A Gyermekjogi Bizottság Záró Észrevételek 11. b) pontja alapján a KSH, mint a 2016 évi CLV. törvény meghatározott Hivatalos Statisztikai Szolgálat koordinálásáért felelős szerv integrált módon kell hogy ellássa a gyermekjogi szempontból releváns adatok gyűjtését, nyilvántartását. Az erre vonatkozó előírások teljes mértékben hiányoznak a Cselekvési Tervből.

7.2 A Záró Észrevételek 11. a) pontja arra is felhívja a KSH-t, hogy gyűjtsön adatokat a Gyermekjogi Egyezmény minden területe vonatkozásában. A Cselekvési Terv ezt figyelmen kívül hagyva nem hozza létre az adatkezelés (és az arra alapuló monitoring) gyermekjogi szempontú rendszerét.

7.3 Az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program keretében felvett gyermekvédelmi adatok részletes tájékoztatást adnak a gyermekvédelmi rendszer működéséről. Ugyanakkor az intézményektől gyűjtött adatok nem adnak elegendő információt a gyermekek „útjáról” a gyermekvédelmi rendszerben. Tudomásunk szerint már zajlik a Gyermekeink Védelmében elnevezésű informatikai rendszer (GYVR) használata a gyermekvédelmi intézményekben. Erre vonatkozóan azonban semmilyen információt, előírást nem tartalmaz a Cselekvési Terv.

7.4 A gyermekvédelmi adatokon túl további nehézséget jelent a gyermekekre vonatkozó más – különösen a lakossági adatfelvételekből származó – adatokhoz való hozzáférés. Az adatgyűjtésekből származó adatok és gyorstájékoztatók nyilvánosan is könnyen hozzáférhetőek, de a közzétett adatok nem elérhetőek a 18 éven aluliak korcsoportjára. Ez a probléma a Cselekvési Tervben is visszaköszön - a foglalkoztatási adatok tekintetében például 15-64 éves korosztályra vonatkozó adatcsoportot tettek közzé. További példaként említjük az Európai lakossági egészségfelmérés 2019 kiadványait, amelyek közül a „Dohányzási szokások, 2019.” c. kiadvány tartalmazott ilyen bontást, ezzel megkönnyítve a gyermekekkel foglalkozó szakemberek munkáját, míg az összes többi kiadványban nem volt elérhető ez a bontás. A Cselekvési Tervben rögzített célok elérése érdekében fontosnak tartjuk, hogy az adatok, az adott adatgyűjtés kereteit figyelembe véve, a 18 éven aluliakra vonatkozóan egységesen is publikálásra kerüljenek.

8. A Cselekvési Tervben nem érintett, gyermekjogi szempontból fontos kérdések

Észrevételeinket azoknak a kérdéseknek és témáknak a felsorolásával zárjuk, amelyek teljesen kimaradnak a Cselekvési Tervből, miközben struktuálisan és rendszerszinten régóta húzóóó, megoldatlan problémákat vagy akut kihívást jelentenek:

- a nemzetközi örökbefogadás gyakorlatának felülvizsgálata,
- a gyermek pszichiátriai férőhelyek alacsony száma,
- gyermek addiktológiai ellátás területileg egyenlőtlen eloszlása, és a szükségletekkel nem összhangban álló szolgáltatási keretrendszere,
- a bántalmazás és ártalmas gyermekkori tapasztalatok (ACE) miatt komplex traumával küzdő gyerekek speciális helyzete,
- a 30 napon túl Magyarország területén tartózkodó ukrainai menekült gyerekek egészségügyi ellátásának és oktatási integrációjának megoldatlansága,
- az állami gondoskodásban élő gyerekek étkeztetése,
- gyermek szakellátási és családok átmeneti ellátást biztosító, valamint krízisközpontként szolgáló intézmények épületeinek általános állapota (karbantartottság hiánya, nem megfelelő színvonalú ingatlan állomány).

Végezetül szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a dokumentum használja a "gyermekprostitúció" kifejezést, ami stigmatizáló és félrevezető jellege miatt nem elfogadott terminológia a jelenlegi EU és nemzetközi jogalkotásban. Kérjük, hogy ezt vegyék ki - különös tekintettel arra, hogy az emberkereskedelem helyes terminológiája mellett szerepel a szövegben.

Amennyiben szakmai munkánkkal tudjuk segíteni a T. Minisztériumot a továbbiakban, állunk szíves rendelkezésükre.

Budapest, 2023.03.20.

Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány szakmai csapata nevében
dr. Bárdossy-Sánta Nóra
kuratórium elnöke, szakmai vezető